

Kontrol Odağının Psikolojik Dayanıklılık Üzerine Etkisinde Duygusal Zekânın Aracı Rolü: Otel İşletmelerine Yönelik Bir Uygulama (The Mediating Role of Emotional Intelligence on the Impact of Locus of Control on Psychological Resilience: An Application for Hotel Businesses)

Mehmet TEKELİ^a, *Ezgi KIRICI TEKELİ^b

^aNevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Department of Tourism Management, Nevşehir/Turkey

^bKaramanoğlu Mehmetbey University, The School of Applied Sciences, Department of Tourism Guidance, Karaman/Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi:11.12.2020

Kabul Tarihi:22.02.2021

Anahtar Kelimeler

Kontrol odağı

Psikolojik dayanıklılık

Duygusal zekâ

Otel işletmesi

Keywords

Locus of control

Psychological resilience

Emotional intelligence

Hotel business

Makalenin Türü

Araştırma Makalesi

Öz

Bu araştırmanın temel amacı iç ve dış kontrol odağının psikolojik dayanıklılık üzerine etkisinde duygusal zekânın aracı rolünü test etmektir. İç ve dış kontrol odağı, psikolojik dayanıklılık ve duygusal zekâ etkileşimine yönelik kurulan hipotezlerin test edilmesi amacıyla, İstanbul'da faaliyet gösteren dört ve beş yıldızlı otel çalışanları üzerinde bir alan araştırması yapılmış ve veriler anket tekniği ile toplanmıştır. Verilerin toplanmasında kolayda örnekleme yöntemi kullanılmış ve 392 otel çalışanı araştırmanın örneklemini için belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen veriler istatistik programlarına yüklenmiş ve uygun analiz teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. İç ve dış kontrol odağı, psikolojik dayanıklılık ve duygusal zekâ arasındaki ilişkiler incelenmiş olup, duygusal zekânın aracı etkisinin olup olmadığı Process Makrosu ile ortaya koyulmuştur. Aracı etkinin anlamlılığı ise bootstrap sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, iç ve dış kontrol odağının hem psikolojik dayanıklılık üzerinde hem de duygusal zekâ üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu, duygusal zekânın ise psikolojik dayanıklılık üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Nihai olarak iç ve dış kontrol odağının psikolojik dayanıklılık üzerindeki etkisinde duygusal zekânın aracı etkiye sahip olduğu saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda teorik ve pratik katkılar temel alınarak birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Abstract

The main purpose of this study is to test the mediating role of emotional intelligence on the effect of internal and external locus of control on psychological resilience. In order to test the hypotheses on the interaction of internal and external locus of control, psychological resilience and emotional intelligence, a field study was conducted on four and five star hotel employees operating in İstanbul and the data were collected by survey technique. The convenience sampling method was used to collect the data and 392 hotel employees were determined for the sample of the study. The data obtained in the research were uploaded to statistics programs and analyzed using appropriate analysis techniques. Relationships between internal and external locus of control, psychological resilience and emotional intelligence were examined, and whether emotional intelligence had a mediating effect was revealed by Process Macro. The significance of the mediating effect was evaluated according to the bootstrap results. As a result of the research, it has been determined that the internal and external locus of control has a significant effect on both psychological resilience and emotional intelligence, while emotional intelligence has a significant effect on psychological resilience. Finally, it has been found that emotional intelligence has a mediating effect on the effect of internal and external locus of control on psychological resilience. In line with the obtained results, some suggestions were made based on theoretical and practical contributions.

* Sorumlu Yazar

E-posta: ezgi.krc@windowslive.com (E. Kırıcı Tekeli)

DOI: 10.21325/jotags.2021.774